

První reflexe globální ekologické krize

Mlčící jaro

Za kratičký čas získal člověk moc nad přírodou a podstatně ji přeměnil. Nejohroživějším hrozbou pro prostředí, které obýváme, je zamoření vzduchu, vody a země a to nebezpečnými, někdy až smrtícími látkami. Autorka uvádí, že působení chemikálií je ve změně světa opomíjeným elementem. Problémem chemikálií je jejich neustálá přeměna, neustálé působení a prostupování do vzduchu, vod, půdy a následně i do lidských tkání.

Jako podstatný považuji výrok, že země se dlouhou dobu snažila vyrovnat s nejrůznějšími škodlivými jevy, až nakonec dosáhla rovnováhy a to tedy díky obrovskému časovému rozpětí. Carson uvádí, že s nynější rychlostí vývoje této rovnováhy dosáhnout nelze. Pokud bychom se měli přizpůsobit vlivu chemikálií, vyžadovalo by to časový interval několika generací a podle Carson bychom stejně nebyli schopni zastavit vytváření nových sloučenin těchto chemikálií. Jsme podle autorky tedy v začarovaném kruhu, ze kterého nelze vystoupit.

Domnívám se, že přestože je takovýchto chemikálií v našem prostředí mnoho, existují již nějaké metody usměrnění jejich užívání a to například nařízení vydávané státem, konkrétně různé zákazy a povolení v rámci strategií ochrany životního prostředí. Zmiňovaný DDT je například od 70. nebo 80. let 20. století ve vyspělých zemích zakázán, kvůli jeho negativním účinkům. Přestože se alespoň touto cestou snažíme vyrovnávat s chemikáliemi a určitým způsobem tak chránit životní prostředí, myšlenka, že chemikálie v našem prostředí přesto setrvávat budou, je relevantní.

Podle autorky existují kromě chemického způsobu boje proti hmyzu mimořádné bohatství jiných způsobů a všechny je spojuje jejich biologická podstata. Teorie vědy o biologické kontrole populací v podstatě spočívá v respektování dynamiky života, jinými slovy, pokud se hmyzu přizpůsobíme my, přizpůsobí se on nám.

Literatura:

Carson, R. 1996. *Mlčící jaro*. In Kohák, E., Kolářský, R., Míchal, I. (eds.) 1996. *Závod s časem: Texty z morální ekologie*. Praha: Torst, s. 51–55. (Orig. *The Silent Spring*, 1962.)